

Handläggare
Moa Lindunger
Telefon: 08-508 24 089

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2021-05-27

Redogörelse för förvaltningens planering för sommaren 2021

Sammanfattning

Inför sommaren 2021, den andra sommaren under pandemin, har förvaltningen sammanställt denna redogörelse för att visa de åtgärder som vidtas för att säkerställa en trygg och meningsfull sommar för Skärholmens invånare. Planeringen syftar till att bidra till att minska smittspridningen och samtidigt möta behovet av våra verksamheter, av aktiviteter och av trygghet för de boende i området. Planeringen utgår från rådande restriktioner och de erfarenheter och analyser av hur pandemin påverkat och påverkar såväl nämndens verksamheter som brukarna av dessa.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen Medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet.

Ärendet

Förskola

Erfarenheter från sommaren 2020

Inför sommaren 2020 bedömde förvaltningen att en osäker arbetsmarknad och eventuellt förlängda reseförbud potentiellt kunde medföra att fler barn än planerat skulle behöva omsorg under sommaren. Förvaltningen såg att ett fåtal enhetsövergripande sommarförskolor skulle innebära ökad risk för smittspridning eftersom det innebär att ordinarie barngrupper blandas. Därför tog förvaltningen beslut om att istället hålla en sommarförskola öppen vid varje förskoleenhet. Resultatet blev att något färre barn än vad förvaltningen hade planerat för närvarade under sommaren.

Planering för sommaren 2021

Förvaltningen ser fortsatt en osäkerhet kring hur många barn som kommer att vara på förskolan under sommaren framförallt på grund av osäkerhet om utlandsresor kan genomföras vilket kan leda till att vissa hushåll sparar semesterdagar för att kunna resa på höstens och vinterns skollov då pandemirestriktionerna antas lätta. Situationen

är densamma i flera av stadens stadsdelsnämndsområden. Att vårdnadshavare anger det faktiska behovet av närvaro är avgörande för en träffsäker planering.

Inför sommaren 2021 förlängs beslutet om att hålla en sommarförskola öppen vid varje förskoleenhet. Förskolan fortsätter med etablerade rutiner för att minska smittspridningen: större delen av verksamheten har förlagts utomhus alternativt inomhus i mindre grupper; lämning och hämtning sker utomhus, hygien- och städrutiner är fortsatt förstärkta. Bemanningsplaneringen följs noga för att skapa en följsamhet i planeringen utifrån eventuell sjukfrånvaro av barn och personal.

Stöd och service i egen regi

Erfarenheter från sommaren 2020

Under sommaren 2020 begränsades möjligheterna till sociala aktiviteter, framförallt tillsammans med andra, både i och utanför den egna bostaden. Coronapandemin medförde en särskild utsatthet för flera av dem som bor i förvaltningens särskilda boenden inom äldreomsorgen och LSS, men också för personer med hemtjänst och inom socialpsykiatri som får insatser i sina egna hem.

Verksamheterna har sedan pandemin startade följt rådande restriktioner. Det har bland annat inneburit besöksstopp i vissa verksamheter, stängda träfflokaler och begränsad tillgång till dagliga verksamheter samt högsta beredskap i följsamheten av basala hygienrutiner och användning av skyddsutrustning för att på alla sätt minimera riskerna för smittspridning av Covid-19.

Uppdraget att erbjuda aktiviteter, rekreation och förebyggande insatser har förstås påverkats under pandemin. I stället för social samvaro, utflykter, aktiviteter och utflyttade verksamheter (vanligt inom LSS verksamheter), blev det anpassade aktiviteter utifrån rådande smittläge. Det innebar bland annat att fysiska besök ersattes av samtal via telefon eller skype samt att aktiviteter erbjöds individuellt eller utomhus med anpassning utifrån restriktioner.

Planering för sommaren 2021

Även om sommaren 2020, när prioriteringen var att skydda från smitta och att rädda liv, är svår att jämföra med andra år har insatserna genom stöd och service i egen regi upplevts som ändamålsenliga. Utifrån förra sommarens erfarenheter kommer möjligheterna till utevistelse och att få träffa närstående att prioriteras under sommaren 2021.

Verksamheterna arbetar med anpassade arbetsätt för att på ett smittsäkert sätt tillgodose fysisk kontakt och social interaktion med närstående för att minska risk för isolering och främja välmående och god hälsa.

Vad gäller planering av aktiviteter är avdelningens verksamheter väl förberedda inför sommaren 2021. Med erfaren personal (ordinarie och vikarier) planeras och erbjuds en variation aktiviteter för att de som får stöd och omvårdnad ska få en meningsfull och innehållsrik sommar. Aktiviteterna genomförs utifrån rådande restriktioner och hälsoläget på det aktuella boendet. Företrädesvis förläggs aktiviteter utomhus, om detta inte är möjligt på grund av vädret erbjuds deltagarna annan anpassad inomhusaktivitet. Dessa aktiviteter kompletteras av digitala aktiviteter. Digitala aktiviteter når inte alla, men förvaltningen kan ändå konstatera att många brukare med anledning av covid-19 utökat sina kunskaper i användning av digital teknik samt uppskattar de digitala alternativ som redan idag erbjuds i verksamheterna.

För målgruppen äldre (65+) erbjuds:

- **Riktade aktiviteter för äldre i särskilt boende**
På Sätra vård och omsorgsboende erbjuds aktiviteter enskilt eller i mindre grupper med fokus på rörelse och kulturupplevelser.
- **Öppen verksamhet för äldre**
Stadsdelsnämndsområdets öppna träfflokaler för seniorer är öppna för aktiviteter under sommaren när så är möjligt utifrån rådande läge. Även här fokus på rörelse och kulturupplevelser.
- **Digital verksamhet för äldre**
Stadsdelsnämndsområdets öppna träfflokaler för seniorer erbjuder även digitala aktiviteter. Träfflokalernas personal håller sig uppdaterade, informerar och stödjer i digitala aktiviteter även utanför förvaltningens utbud.

Stadens samlade seniortips på aktiviteter visar på ett brett utbud av aktiviteter som kan erbjudas¹.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning Medborgarservice, stadsmiljö och
öppen verksamhet

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

För boende på stadsdelsnämndens LSS-bostäder erbjuds:

- Riktade aktiviteter enskilt eller i mindre grupper med fokus på rörelse och kulturupplevelser. Några LSS- bostäder har

¹ <https://start.stockholm/aktuellt/nyheter/2020/11/seniortips/>

egna gårdar som kan användas för att erbjuda gemensamma aktiviteter mellan flera LSS bostäder. Fokus på rörelse och kulturupplevelser.

- Kortare utflykter/picknick.
- Digitala aktiviteter. Personal håller sig uppdaterade och stödjer i digitala aktiviteter, även utanför förvaltningens utbud. Även här fokus på rörelse och kulturupplevelser.

Stadsmiljö

Erfarenheter från sommaren 2020

Förvaltningen kunde konstatera ett markant ökat besöksstryck på stadsdelsnämndsområdets utemiljöer jämfört med tidigare somrar. En utveckling som på många sätt är positiv både för folkhälsa och för upplevd trygghet men som också medförde ett flertal utmaningar, framförallt gällande att säkerställa avstånd och förhindra trängsel men också ökade behov av tömning av soptunnor och städning.

Planering för sommaren 2021

Förvaltningen planerar för en sommar med fortsatt högt besöksstryck i stadsdelsnämndsområdets utemiljöer, i såväl parker och naturreservat som vid badplatser och spontanidrottsplatser.

Trafikkontoret har ett samordnande uppdrag från stadens centrala krisledning för att kartlägga platser där risk för trängsel finns samt att utveckla ”tyck-till”-appen för trängselrapportering. De av stadens medarbetare som rör sig i den offentliga miljön kommer arbeta med rutinerna för trängselrapportering. Förvaltningen bedriver parkförvaltning genom en kärna i egen regi med ett antal leverantörer på entreprenad, både förvaltningens egna medarbetare och medarbetare hos upphandlade leverantörer har börjat implementera rutinerna redan under april.

För att säkerställa en god renhållning i stadsdelsnämndsområdet har förvaltningen utökat antalet soptömningar samt senarelagt dessa till sen kvällstid för att minska risken att fåglar eller djur river ut sopor.

Förvaltningen har tillsammans med trafikkontoret analyserat situationen vid stadsdelsnämndsområdets badplatser och tagit fram åtgärdsförslag för att säkerställa framkomlighet för blåljuspersonal. Förvaltningen kommer ha daglig kontakt med polisen och trafikkontorets parkeringsbolag kring parkeringssituationen under högsäsong för att skyndsamt kunna sätta in åtgärder för att minska trängsel och säkerställa trafiksäkerhet och framkomlighet.

Individ- och familjeomsorg inkl. socialpsykiatri

Erfarenheter från sommaren 2020

Under pandemin har det ställts extra höga krav på anpassning utifrån smittorisk i socialtjänstens verksamheter. Flera planerade aktiviteter har behövt ändras och anpassas. Enheterna har behövt vara flexibla för att anpassa bemötande och arbetssätt utifrån brukares olika förutsättningar för att kunna bibehålla brukarkontakt, exempel är att använda digitala möten, strukturera om föräldragrupper och att ha olika möten utomhus. Verksamheten konstaterar emellertid att de digitala mötesformerna riskerar att leda till försämrad kvalitet på uppföljningar samt att ökad sjukfrånvaro bland så väl medarbetare som samverkanspartners och brukare medför utmaningar att hålla utredningstiderna.

Socialtjänsten uppmärksammade ett minskat inflöde av orosanmälningar rörande barn och unga under våren och sommaren 2020. Under hösten blev däremot inflödet av orosanmälningar högre, vilket med sannolikhet beror på att barn och ungdomar under hösten har gått i skola och förskola som vanligt. Förvaltningen konstaterade ett behov av att utöka kontakten med, informationen till och kunskapen hos personal på de öppna verksamheterna, där många av stadsdelsnämndsområdets barn och unga vistas under skolloven för att fortsatt kunna fånga upp barn och unga i behov av stöd och, i vissa fall, skydd.

Planering för sommaren 2021

Arbetet inom socialtjänst och socialpsykiatri fortgår som vanligt under sommaren. För att skapa förutsättningar att hålla utredningstider har vissa enheter förstärkt med vikarier.

Barn och unga som befinner sig i en socialt utsatt situation uppmärksammas i vanliga fall till stor del av personal i skola och förskola. Under sommarlovet försvinner denna trygghet för utsatta barn och unga. Här blir öppna verksamheter för barn, ungdomar och deras familjer särskilt viktiga vad gäller att uppmärksamma behov av stöd och skydd. Informationsträffar om socialtjänst och orosanmälningar till personal i parklekar, öppna förskolan samt fritidsgårdar har därför under våren erbjudits och delvis redan genomförts i samverkan med verksamheternas ledning. Verksamheterna kommer under våren utveckla rutinerna för orosanmälan och säkerställa att all personal, både ordinarie och timanställd, förstår vad som föranleder orosanmälan samt vikten av ett proaktivt arbete med vårdnadshavarkontakt vid orosanmälan för

att skapa förutsättningar för en god föräldramedverkan i socialtjänstens utredning och vid beslut om stöd.

Det finns en oro för socialpsykiatriens klienter vars sysselsättning påverkas av Covid-19. Oron gäller en försämring av klienternas psykiska ohälsa i och med att många upplever sig isolerade. I den mån det är möjligt motiveras klienter att ta emot stöd. För att minska isolering och psykisk ohälsa genomförs SIP-möten tillsammans med regionerna.

Arbetsmarknadsåtgärder

Erfarenheter från sommaren 2020

Med anledning av pandemin med Covid-19 uteblev planerade feriejobb inom förskola, vård- och omsorg, LSS samt en del feriejobb inom 127-festivalen, vilket medförde en minskning av 185 redan registrerade arbetstillfällen för sommaren. Detta bortfall av arbetstillfällen kompenseras under höst- och jullov och förvaltningen kunde under 2020 erbjuda 700 platser vilket var 30 färre än uppsatt årsmål.

Planering för sommaren 2021

Ungdomsarbetslösheten på nationell basis ökade under 2020 med 4 procentenheter (SCB). Feriearbeten, som för många ungdomar och unga vuxna är ett första steg in på arbetsmarknaden, blev i skenet av detta än mer aktuellt. Staden har med anledning av detta under våren 2021 uppmanat stadens nämnder och bolag att anordna ytterligare feriearbetsplatser i verksamheter där det är möjligt att ta emot feriearbetare trots pågående pandemi.

Det är fortfarande inte möjligt att ta emot feriearbetare inom vård och omsorg eller inom förskola vilket påverkar förvaltningens möjligheter att skapa arbetstillfällen i den omfattning som efterfrågas. Inför sommaren har 550 arbetstillfällen skapats och dessa fördelas under april och maj. Det är dock fler ungdomar och unga vuxna som ansökt om feriearbete än som erbjudits plats, totalt i år har 1137 ungdomar ansökt om feriearbete och förvaltningen arbetar vidare för att hitta fler möjliga arbetstillfällen.

Verksamheterna har anpassat rutiner med anledning av pandemin. Informationsträffar där arbetstagande ungdomar och unga vuxna kommer för att skriva under avtal och för generell information har ställts in. Handläggningen av avtal och informationsutskick sköts per brev. Detta medför utmaningar för de ungdomar och unga vuxna som inte har vuxna hemma som kan hjälpa till med att fylla i blanketter med mera. Här har stadsdelsnämndsområdets fritidsgårdar bidragit genom att personal bistått ungdomar och unga

vuxna både med ansökan och resterande administration. Förvaltningen undersöker hur fler funktioner och medarbetare inom förvaltningen kan bistå i att underlätta för fler att hantera den administration som krävs för att verkligen få sitt feriearbete.

Barn, kultur och fritid

Erfarenheter från sommaren 2020

Förvaltningen kunde konstatera att fler barn än under ett vanligt år blev kvar i stadsdelsnämndsområdet under sommarlovet 2020, så även under de skollov som följt därefter. Parkleksverksamheten, som bedrivs utomhus med anledning av restriktionerna, märkte av ett högt besöksstryck. För att möta ett ökat behov av meningsfulla och trygga aktiviteter förlängde fritidsverksamheten sin sommarverksamhet genom att starta aktiviteter en vecka tidigare och avsluta en vecka senare än tidigare somrar. Förvaltningen upplevde emellertid en svårighet att möta efterfrågan av kvalitativa lovaktiviteter utan att det ledde till alltför stora samlingar av barn och unga. Alla barn- och ungdomsaktiviteter under sommarlovet anpassades för att minska smittspridning. 127-festivalen som vanligtvis lockar många barn och ungdomar från stadsdelsnämndsområdet genomfördes i en mindre skala för att minimera smittspridning. Under året har verksamheterna utvecklat digitala aktiviteter och arbetsätt. Dessa når ut brett och har varit ett bra sätt för informationsspridning, enklare chattar och för rådgivning/CV-skrivning samt läxhjälp. De digitala aktiviteterna kan emellertid inte ersätta den direkta kontakten med trygga vuxna och jämnåriga vänner som verksamheterna annars erbjuder.

Under vinterlovet höll verksamheterna stängt i enlighet med beslut från stadens centrala krisledningsorganisation, men kunde efter ett intensivt samordningsarbete möjliggöra en vuxennärvaro i offentlig miljö med fritidsledare, fältassistenter och medborgarvärdar för att öka tryggheten och säkerheten för de barn och ungdomar som vistades där.

Förvaltningen har även anpassat och ställt om verksamheter inom kultur, Kulanfondens stöd har nyttjats för att utöka och sprida ut kulturutbudet i förskolor och i fritidsverksamheterna.

Planering för sommaren 2021

Förvaltningen bedömer att fler barn, ungdomar och deras familjer än vanligt kommer stanna i sin närmiljö även denna sommar vilket innebär att fler barn, unga och deras familjer kommer att besöka och efterfråga meningsfulla aktiviteter på stadsdelsnämndsområdets öppna verksamheter (öppen förskola, parklek och fritidsgård).

Verksamheterna har redan under våren märkt av ett högt besöksstryck och arbetar noga med rutiner för att minska risk för trängsel och smittspridning samt med anpassning av verksamhet och aktiviteter för att samtidigt hålla en god verksamhetskvalitet och möta besökarens skiftande behov. För att bibehålla detta arbete även under sommaren, med förväntat ökat besöksstryck och semesterledigheter, har förvaltningen under våren arbetat intensivt med samordning och kartläggning av aktiviteter per stadsdel och vecka för att kunna säkerställa en god tillgång till verksamhet och aktivitet i samtliga stadsdelar men samtidigt sprida ut dessa för att undvika risker för trängsel.

Förvaltningen har beviljats statligt stöd för sociala insatser i utsatta områden vilket skapat förutsättningar att genom säsongsanställningar hålla samtliga parklekar öppna och aktiverade under sommarens alla veckor. För att erbjuda en blandning av idrotts- och kulturaktiviteter kommer förvaltningen anställa både bildpedagoger med mångårig erfarenhet av uppsökande arbete inom Kulturskola och Skapande skola samt fritidsledare som genom befintlig anställning på stadsdelsnämndsområdets fritidsgårdar och skolor redan har en lokal kännedom och erfarenhet.

Samordningen har inkluderat avdelningen för medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet, Fryshuset, Kulturskolan och Idrottsförvaltningen. Samordningen har dels handlat om informationsutbyte och en gemensam aktivitetskartläggning men också samhandling för att med gemensamma resurser erbjuda mer kvalitativ aktivitet på fler platser under flera veckor.

Förvaltningen ser med erfarenhet från vinterlovet att en ökad samordning mellan verksamheterna för en gemensam helhetsbild över bemanning, och därmed vuxennärvaro i offentlig miljö, för dag- och kvällstid per stadsdel är en viktig del i förvaltningens trygghetsarbete. Avdelningen för medborgarservice, stadsmiljö och öppen verksamhet ansvarar för samordningen och sammanställer gemensamt sommarschema för att tidigt identifiera luckor avseende vuxennärvaro och för att, vid behov, snabbt kunna omprioritera personella resurser för att säkerställa verksamhetskvalitet och trygghet. En del i samordningen är gemensamma rapporteringsmallar och löpande täta lägesavstämningar som direkt kan integreras i förvaltningens övergripande trygghetsarbete liksom i förvaltningens forum för platssamverkan.

Skärholmens stadsdelsförvaltning
Avdelning Medborgarservice, stadsmiljö och
öppen verksamhet

Bodholmsplan 2, 127 26 Skärholmen
Box 503
127 26 Skärholmen
Växel 08-508 24 000
skarholmen@stockholm.se
stockholm.se

Förvaltningens kultursamordnare samverkar med Parkteatern och kulturaktörer genom Kulan för att tillgängliggöra ett brett utbud av

teater- och musikföreläsningar på parklekar och förskolor för barn och deras familjer fördelat över hela stadsdelsnämndsområdet. Kultursamordnaren har en nära samordning med de öppna verksamheterna för att tillgängliggöra Kulans nätverk i den dagliga planeringen.

Sommarens planering inkluderar i grova drag:

- Öppna förskolorna kommer att bedriva verksamhet enligt ordinarie schema fram till vecka 26, därefter bedrivs öppen förskola i Sättra och i Vårberg fram till vecka 34 då samtliga öppna förskolor åter öppnar för ordinarie öppettider.
- Parklekarna kommer bedriva verksamhet under hela sommaren med särskilt fokus på målgruppen 9-12 år. Utöver ordinarie personal kommer verksamheterna förstärkas av tre bildpedagoger tidigare verksamma inom Kulturskolan samt tre-fyra fritidsledare. Parklekarna kommer hålla öppet under sen förmiddag och eftermiddag, förvaltningen ser över möjligheterna att hålla öppet även en kväll per vecka samt ett antal helger under sommaren, vilket efterfrågas av parklekens besökande barn och vuxna.
- Fritidsgårdarna kommer bedriva verksamhet under hela sommaren enligt ordinarie öppettider. Sättra fritidsgård kommer att förlägga sin verksamhet till Sättrastrandsbadet.
- 127-festivalen kommer att genomföras under 6 veckor, i Bredäng under v. 26-28 och i Vårberg under v. 29-31. Festivalens tematiska områden är kultur och idrott. Parklekarna kommer stå som utgångspunkt för festivalens aktiviteter, vilka sedan genomförs på olika platser i området. Genom festivalen anställs 8-9 arbetsledare som tillsammans med förvaltningens projektleder planerar aktiviteter och handleder de 90-100 totalt feriejobbare, fördelade på tre perioder, som anställts med festivalen som arbetsplats.

Medborgarservice och samhällsvägledning

Erfarenheter från sommaren 2020

Den pågående pandemin har föranlett av en hel del förändringar i medborgarkontorets verksamhet, där prioriteten ligger på att upprätta hålla den nödvändigaste verksamheten. Medborgarkontoret har, i syfte att begränsa smittspridning, behövt vidta ett antal åtgärder. Det handlar bland annat om att begränsa antalet besökare i lokalen. Pandemin har även begränsat möjligheterna att organisera riktade aktiviteter, så som Kvinnofikat i Vårberg, och öppna evenemang/informationsträffar för att samlat erbjuda samhällsinformation inom relevanta områden.

Planering för sommaren 2021

Medborgarkontoret har öppet hela sommaren kl. 8-16 måndag till torsdag och fredagar 8-15. Verksamheten arbetar vidare enligt plan för att stärka egenmakten hos stadsdelsnämndsområdets invånare. Medborgarkontoret fortsätter att anpassa besökarantal och rutiner utifrån rådande rekommendationer och restriktioner.

Medborgarvärdarnas aktiviteter som planerats för året förläggs efter sommarledigheten och under hösten med anledning av pandemin och restriktionerna gällande samlingar i större grupper.

Medborgarvärdarna arbetar idag uppsökande i stadsdelsområdet för att, trots begränsade möjligheter till fysiska träffar, verka för ett stärkt lokalsamhälle i Vårberg, för att stärka kvinnors egenmakt, samt för att stötta nyanlända ut i arbete och hållbara boendelösningar.

Patrik Åhnberg

Sara Heppling Trygg

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2021-05-10
Sara Heppling Trygg, Avdelningschef	2021-05-10